

Undervisningsministeren (Hartling): Jeg har den Ære for det høje Ting at forelægge Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 311 af 4. Juli 1942 om Folkehøjskoler og Landbrugsskoler og Forslag til Lov om Ændring af Lov Nr. 310 af 4. Juli 1942 om Husholdningsskoler og Husholdningsseminarier.

Hvis vi betragter Lovforslaget om private Seminarier, kan jeg sige, at Forslaget om Husholdningsseminarier ligger paa Linie dermed, og hvis vi betragter Forslaget om Husholdningsskoler, ligger det paa Linie med det Forslag, som jeg skal have den Ære at omtale først, Forslag til Lov om Folkehøjskoler og Landbrugsskoler. Ogsaa om disse Skoleformer, altsaa Husholdningsskoler, Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, gælder det, at saaledes som Tilskudsloven af 1942 var udformet — Tilskuddet var sat i et vist Forhold til Lærertilslønnen, og der var lagt et Loft, man ikke kunde komme over —, maa de Ændringer, der er sket i 1946 med Hensyn til Lærertilslønnen, og de Ændringer, der har fundet Sted i hele Prisniveauets Udvikling, medføre en à jour-Føring. Det er derfor, Lovforslagene er fremskomet.

Jeg skal nævne de Punkter, hvor der er sket Ændringer i Loven om Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, og det gælder altsaa ogsaa om Husholdningsskolerne, stort set.

Det første Punkt angaar Kravet om et vist Aarslevantal. Det var tidligere saaledes, at naar en Skole begyndte sin Virksomhed om Efteraaret, skulde den, skønt den kun var i Virksomhed i 5 Maaneder og ikke havde haft 3 Maaneders Sommerskole, præstere det samme Aarslevantal, som om den havde været i fuld Virksomhed et helt Højskoleaar, der er 8 Maaneder. Det gaar man bort fra, saa at man faar en rimelig og forstandig Ordning paa dette Punkt.

Det andet Punkt, jeg vil nævne — det vedrører ikke Husholdningsskolerne, der er det ikke aktuelt —, er den Tilføjelse til § 7, der tilsigter at komme Skolerne til Hjælp. Det er foreløbig kun een, der er Tale om i Byerne, nemlig Bordings Skole, som — samtidig med at der er Elever, som fuldt ud opholder sig paa Skolen — har en Del Elever med erhvervsmæssigt Arbejde; de deltager i hele Højskolens Liv, men passer deres Arbejde om Dagen, fordi de daarligt kan forlade det. Disse Elever har man ikke tidligere kunnet medregne ved Opgørelsen af Aarslevantallet. Nu foreslaas det, at de skal kunne medregnes med indtil 3 Fjerdedele, saa at det skulde blive muligt for Skolen ad den Vej at faa saa højt et Aarslevantal, at den kan blive tilskudsberettiget. Jeg tror, det er et fornuftigt Forsøg paa at frem-

hjælpe Højskoletanken i København og Købstæderne, men gør opmærksom paa, at denne Tilføjelse kun gælder for København og Købstæderne.

Det tredje, jeg vil nævne, er — og det er noget meget vigtigt —, at medens Forstanderne tidligere ikke fik Tilskud til deres Løn paa samme Maade som Lærerne, faar de nu halvt Løntilskud fra Staten, vel at mærke i Forhold til de Timer, de underviser, og det vil særlig komme de smaa Højskoler til gode, hvor Forstanderne ofte har et meget stort Timetal, medens Forstandernes Timetal paa de store Skoler ikke er nær saa stort.

Dernæst skal jeg nævne, at ved Overgangen til Forstanderstillingen kan Tjenestelønnen som Lærer nu medtages. Det gælder fra 1. April 1946, den Dato, paa hvilken alle de andre Lønningslove og Tjenestemandsløve traadte i Kraft.

Til sidst skal jeg nævne, at det Loft, der var sat over en Skoles Tilskud, 12 000 Kr., og som for de blot nogenlunde store Skoler efterhaanden var blevet ganske meningsløst, nu falder bort, saa at der ikke er sat nogen Grænse for en Skoles Tilskud. Til Gengæld er der sat en anden Grænse, nemlig den, at Maksimum for den enkelte Skoles Løntilskud er Halvdelen af Gennemsnitslønnen for Overlærere i Folkeskolen, beregnet for hele Lærerpersonalet. Derudover kan Tilskud til en Skole ikke stige. Det er et Loft, jeg synes er rimeligt og fornuftigt, og som i Virkeligheden passer baade til de smaa og til de store Skoler, medens det gamle Loft, 12 000 Kr., kunde virke meningsløst, idet der kunde tilkomme de store Skoler et langt, langt højere Tilskud, hvis Loftet ikke var der.

Alle de Punkter, jeg her har nævnt med Undtagelse af Reglerne i § 7, gælder ogsaa for Husholdningsskolerne, og det er sikkert ganske overflødig, at jeg gentager hele denne Lektie angaaende Husholdningsskolerne, med Hensyn til hvilke der gennemføres nøjagtigt de samme Ændringer, som jeg her har nævnt.

I Folketingsudvalget er Lovforslagene undergaaet visse Ændringer med flere Forbedringer, som det har været mig en Glæde at medarbejde paa. Jeg tror, jeg tør sige, at selv om denne Revision af Højskoleloven og Husholdningsskoleloven ikke kan kaldes en grundig Revision — derfor er der ogsaa ønsket sat en Frist, inden for hvilken Lovene skal optages til en mere almindelig Revision —, er der ikke alene gennemført en Forbedring i Henhold til de vedtagne Lønningslove, men ogsaa andre betydelige Forbedringer, hvorved disse vigtige frie Skoleformer faar